ZESTAW ĆWICZEŃ KOREKCYJNO- KOMPENSACYJNYCH

Celem nadrzędnym zajęć korekcyjno-kompensacyjnych jest stworzenie możliwości wszechstronnego rozwoju umysłowego, psychicznego i społecznego dzieciom z trudnościami rozwoju na miarę ich możliwości. Do najważniejszych szczegółowych celów pracy korekcyjno –kompensacyjnej zaliczamy:

- konieczne wszechstronne ćwiczenie zaburzonych funkcji analizatora wzrokowego, słuchowego i kinestetyczno-ruchowego
- nagradzanie za prawidłowe czynności,
- rozbudzanie motywacji do pracy nad wyrównywaniem braków.

Przykładowe ćwiczenia:

1. **Usprawnienie rozwoju ruchowego.**

Zabawy rzutne i zręcznościowe:
- rzucanie woreczków do celu,
- rzucanie piłek do siebie,
- trafianie do ruchomego celu,
- ćwiczenia na równoważni.

Zabawy stolikowe: „Pchełki", „Bierki”
Biegi i skoki.
Zabawy i ćwiczenia rozluźniające napięcie mięśni.
Ćwiczenia relaksacyjne.
Aerobik przy muzyce.
Zabawy naśladowcze.

2. Wspomaganie rozwoju sprawności manualnej.

Ćwiczenia usprawniające ruchy mięśni drobnych dłoni:
- stukanie czubkami palców (naśladowanie gry na fortepianie).
- malowanie suchym palcem.
- malowanie pęczkiem waty,
- modelowanie w glinie i plastelinie (wałkowanie, ugniatanie kul),
- wyrywanki i naklejanki,
- nawlekanie koralików, słomek itp.,

Ćwiczenia grafomotoryczne:
- kreślenie form kolistych.
- kreślenie prostych linii łączących wyznaczone punkty.
- malowanie kredkami konturowych rysunków,
- kreślenie linii w ograniczonym polu,

- kopiowanie rysunków,
- rysowanie szlaczków i wzorów z elementów liter.

3. Usprawnienie percepcji wzrokowej na materiale:

Bezliterowym:
- rozpoznawanie treści obrazków,
- dobieranie par jednakowych obrazków (loteryjki, dobieranki),
- dobieranie części do całego obrazka,
- układanie obrazków z części,
- dobieranie jednakowych form geometrycznych z części.
- rysowanie kompozycji geometrycznych za pomocą szablonów.
- kończenie zaczętych rysunków,
- rysowanie kompozycji geometrycznych według wzoru,
- odwzorowanie graficzne szlaków i ornamentów.
- różnicowanie elementów graficznych i rysunków.
- odtwarzanie kształtów złożonych przez łączenie punktów lub
- zamalowywanie specjalnie oznaczonych pól.
- różnicowanie znaków graficznych.

Literowym:
- wyszukiwanie takich samych liter i ich segregowanie,
- lepienie z plasteliny lub układanie liter z drutu.
- utrwalanie kształtu i położenia liter ze szczególnym uwzględnieniem
par liter ..w-m' .,n-u' ..b-d' „b-p".
- wyszukiwanie takich samych sylab i ich segregowanie
- wyszukiwanie takich samych wyrazów i ich odpoznawanie w tekście,
- odpoznawanie wyrazów uprzednio eksponowanych,
- loteryjki wyrazowe.

4.Ćwiczenia usprawniające orientację w schemacie własnego ciała i przestrzeni:

Zabawy na lokalizację i orientację w przestrzeni:
- zabawy naśladowcze
- kreślenie kształtów graficznych,
- określanie położenia przestrzennego przedmiotów,
- określanie położenia przedmiotów względem siebie,
- chodzenie po dużych, drewnianych figurach geometrycznych,
- porównywanie przedmiotów i obrazków różnej wielkości.

Zabawy w zapamiętywanie obrazków lub przedmiotów obserwowanych przez pewien czas:
- gra rysunkowa „ Wyżej-niżej",
- odtworzenie linii różnie ukierunkowanych,

- zabawa w ,, Co się zmieniło ",
- zabawa ,, W chowanego "

5. <u>Ćwiczenia usprawniające analizę i syntezę słuchową według głosek, sylab i wyrazów:</u>

- wyodrębnienie zdań w mowie, słów w zdaniach i sylab w słowach,
- podział wyrazów na sylaby.
- podział wyrazów na sylaby i wyodrębnienie głosek w sylabie oraz rozpoznawanie sylab,
- tworzenie wyrazów z sylab,
- czytanie sylab otwartych i tworzenie z nich wyrazów przy zastosowaniu loteryjek obrazkowo-sylabowych,
- wybieranie obrazków, których nazwy rozpoczynają się od podanej głoski,
- wydzielanie pierwszej i ostatniej głoski nazwy obrazka,
- rozpoznawanie samogłosek w wyrazach jednosylabowych,
- rozpoznawanie głosek wewnątrz wyrazów o różnej liczbie sylab,
- różnicowanie głosek,
- określanie miejsca położenia w wyrazie rozpoznanej głoski

<u>6.Rozwijanie umiejętności czytania:</u>

Ćwiczenia utrwalające litery o podobnym obrazie graficznym:
- naprzemienne czytanie sukcesywnie utrudnione,
- czytanie z lukami,
- czytanie treningowe,
- czytanie wyrazów wizualnie podobnych,
- tzw. ,, okienka " wykorzystywane w procesie uczenia,
- czytanie i pisanie pojedynczych wyrazów,
- układanie i uzupełnianie zdań,
- układanie coraz dłuższych zdań z pojedynczych wyrazów,
- dobieranie zdań do obrazków,
- czytanie i porządkowanie zdań,
- czytanie tekstów z częściową przesłoną.

<u>7.Usprawnianie poziomu pisania.</u>

Ćwiczenia prawidłowego uchwytu i sposobu trzymania ołówka:
- lepienie kulek z plasteliny,
- zginanie kulek z papieru,
- ,,solenie" tzw. kruszenie i rozsypywanie soli, kaszy, piasku po tacy, przy pomocy drobnych ruchów palców.

Ćwiczenia zdolności do kontrolowania siły nacisku ręki dziecka w trakcie pisania:

- kreślenie na tackach z piaskiem, kaszą,
- malowanie palcami farbą na dużych arkuszach papieru,
- obrysowywanie konturów rysunków w pozycji stojącej nad stołem, gdy ręka dziecka swobodnie zwisa ku dołowi,
- wykonanie ćwiczeń graficznych przy użyciu różnych narzędzi: kredy, kredek woskowych, węgla rysunkowego, pędzla, ołówka, długopisu, pióra, mazaków różnej grubości.

Ćwiczenia relaksacyjne w okresie przerw w ćwiczeniach graficznych:
- zaciskanie pięści i rozwieranie dłoni na przemian wraz z uświadamianiem sobie stanu napięcia mięśniowego i rozluźnienia,
- zabawy ruchowe tj. pryskanie wodą, otrzepywanie rąk z wody, wytrzepywanie wody z rękawa, otrząsanie się z wody.

Wytwarzanie nawyków ruchowych związanych z kierunkiem pisania:
- kreślenie linii z zachowaniem kierunku ruchu,
- linie pionowe- od góry ku dołowi,
- linie poziome- do lewej ku prawej,
- rysowanie kół- niezgodnie z ruchem wskazówek zegara (podobnie jak literę „O"),
- rysowanie szlaczków od strony lewej ku prawej,
- gry i zabawy rysunkowe wymagające zachowania tego kierunku.

Ćwiczenie precyzji ruchów:
- ćwiczenia ruchowe usprawniające ruchy ręki, dłoni, nadgarstka i palców jednej i obu rąk,
- kreślenie różnymi technikami: w powietrzu na tackach z piaskiem i różnymi technikami graficznymi linii (pionowych, poziomych, ukośnych, łamanych) krzywych figur geometrycznych (koło, elipsa),
- obrysowywanie kształtów geometrycznych, pisanie wyrazów bez odrywania ręki od papieru.

Ćwiczenia współpracy oka i ręki (koordynacja wzrokowo- ruchowa) wg następujących etapów:
- wypełnianie wykropkowanych linii, obwodzenie konturów rysunków, przekalkowywanie ich przez szkło, kalkę techniczną lub folię, obrysowywanie ich za pomocą szablonów,
- zamalowywanie rysunku konturowego,
- zakreskowywanie pól rysunku (liniami pionowymi, poziomymi, ukośnymi, falistymi, zakratkowywanie),
- wycinanie rysunku,
- wklejanie do zeszytu.

8. Dostarczanie jak najwięcej okazji do bogacenia słownictwa i wypowiadania się:

- układanie opowiadań na dowolny temat
- układanie opowiadań na temat podany
- gromadzenie słowników tematycznych
- opowiadanie przeczytanej bajki
- układanie historyjek obrazkowych

9. Usprawnianie percepcji słuchowej:

- rozpoznawanie różnych dźwięków z otoczenia
- wyróżnianie głosek w nagłosie
- liczenie głosek
- podział wyrazów: sylabowa, głoskowa
- dopowiadanie zaczętych wyrazów i zdań
- powtarzanie krótkich zdań
- powtarzanie szeregu wyrazów łatwych fonetycznie
- powtarzanie ciągu cyfr

10.Doskonalenie czynności samoobsługowych:

- odpinanie i zapinanie guzików, zamków
- wiązanie supełka
- zakładanie butów, ubrań.

Opracowano na podstawie metod:

Metoda H. Meteryi I. Majchrzak
Metoda ćwiczeń grafomotorycznych H. Tymichowej
Metoda Dobrego Startu M. Bogdanowicz
Metoda 18 struktur wyrazowych
Program Frostigi Horne–rozwijający percepcję wzrokową
Kinezjologia Edukacyjna Dennisona